

Till: Eskilstuna kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen, Planenheten
631 86 Eskilstuna

Från: Kvicksunds Västra Samfällighetsförening
c/o Peter von Carlsburg, Pottskärsvägen 8
635 31 Kvicksund
Organisationsnummer 716402-2191
Fastighetsbeteckning Eskilstuna Munkhammar GA:2

Angående: Diarienummer SBYN/2024:117
Detaljplan för Tumbo-Väsby 3:82 m.fl.

Inledning

Kvicksunds Västra Samfällighetsförening vill härmed lämna sitt yttrande angående det föreslagna planförslaget för Kvicksund etapp 1. Vi välkomnar intentionerna att utveckla Kvicksund och delar kommunens ambition att skapa ett attraktivt och hållbart bostadsområde. Vi anser dock att den föreslagna exploateringen är alltför omfattande och att den riskerar att påverka Kvicksunds unika karaktär och livskvalitet negativt. Vi föreslår därför justeringar som bättre harmonierar med ortens småskalighet och lantliga miljö.

Innehåll

Inledning	1
1. Bevara Kvicksunds småskaliga karaktär	2
2. Skydda och utveckla grönområden	3
3. Begränsa trafik och säkerställ infrastrukturens kapacitet	4
4. Stegvis utveckling	5
5. Närheten till Mälaren	6
6. Kommunens ansvar gentemot samfälligheten	7
7. Sammanfattning	8

1. Bevara Kvicksunds småskaliga karaktär

Kvicksund är en mindre ort med cirka 1 055 invånare och en uppskattad lantlig och småstadsliknande karaktär. Den föreslagna exploateringen med 500 nya bostäder och byggnadshöjder upp till 20 meter skulle innebära en oproportionerlig förändring av orten. Ytterligare en detaljplan för etappen omfattar ytterligare 750 nya bostäder.

Vi anser att detta strider mot intentionerna i kommunens egna planer om att utveckla området i balans med dess befintliga struktur.

Förslag:

- Begränsa antalet nya bostäder till hälften för etappen och prioritera småskalig bebyggelse såsom radhus, parhus och friliggande villor.
- Håll byggnadshöjderna inom två våningar (max cirka 8 meter) för att bibehålla ortens nuvarande skala och harmoni.

Bakgrund:

Planen framhåller att Kvicksunds karaktär är viktigt, men själva förslaget tar inte tillräcklig hänsyn till detta. Vi anser att man kan utveckla planområdet med lägre bebyggelse och mindre förtätning för att behålla karaktären.

Kapacitetsberäkningarna visar att vissa korsningar och vägar klarar av belastningen, men marginalerna är små. Exempelvis järnvägsbron har redan idag en begränsad bredd för gång- och cykeltrafik, vilket kan försvåra säkerhet och framkomlighet.

Vid korsningen Väsbyvägen/Mälhammarvägen väntas belastningen vara låg och inga köer förväntas. Dock bygger det på antaganden om låg framtida trafikökning, som kanske inte är realistisk givet att man genomför en så här stor exploatering.

Av- och påfartsramperna från/till 56:an klarar enligt beräkningen flödet med små köer, men här ser vi potentiell risk för att det faktiskt uppstår problem – speciellt vid påfarten i norrgående riktning där påfarten idag är väldigt kort.

2. Skydda och utveckla grönområden

Grönområden är en central del av Kvicksunds identitet och spelar en viktig roll för både boende och miljö. Vi välkomnar att naturvärden och spridningskorridorer nämns i planen, men anser att dessa riskerar att försvagas vid för hög exploatering. Bevarandet av grönområden är avgörande för invånarnas välbefinnande, rekreation och områdets förmåga att hantera och anpassa sig till klimatförändringar (klimatresiliens). Det föreliggande planförslaget ger inte tillräckliga förutsättningar för att dessa behov skall kunna tillgodoses.

Förslag:

- Öka andelen mark reserverad för grönytor och rekreationsområden, särskilt i anslutning till naturreservatet och fornminnet.
- Säkerställ att spridningskorridorer för biologisk mångfald är tillräckligt breda och funktionella.
- Inkludera fler naturbaserade lösningar för dagvattenhantering och klimatåtgärder.

Bakgrund:

Vid minskande ytor för grönområden kommer belastning på det lilla som blir kvar att öka. Det ökade slitaget kan även drabba fornlämningsområdet som är särskilt skyddsvärt. Vi är medvetna om att fornlämningsområdets omfattning beslutas av Länsstyrelsen, men vill uppmärksamma att den önskade och ökade tillgängligheten för allmänheten i kombination med liten yta kan komma att leda till slitage och eventuellt på sikt också förstörelse av fornlämningsområdet.

3. Begränsa trafik och säkerställ infrastrukturens kapacitet

Den föreslagna befolkningstillväxten inom södra Kvicksund kommer medföra en betydande ökning av trafik, vilket riskerar att skapa flaskhalsar, buller och försämrad trafiksäkerhet på befintliga vägar som redan idag är begränsade i kapacitet. Trafikfrågorna har således inte tillräckligt väl omhändertagits i planförslaget och stora risker för olika och i värsta olösliga trafikproblem kommer vara för handen vid ett genomförande av förslaget.

Förslag:

- Minska omfattningen av exploateringen för att begränsa trafikökningen och belastningen på infrastrukturen.
- Sätt upp en färdplan för samtliga etapper (i ortsanalysen) i sin helhet för att kunna säkerställa infrastrukturens kapacitet för att slutmålet. Exempelvis kan det innebära att planera för att förlänga påfart norrut på 56:an, breddning och förbättringar av korsningar längs Väsbyvägen och liknande.
- Främja hållbara färd sätt genom att utveckla ett sammanhängande nät av gång- och cykelvägar samt förbättra och utöka kollektivtrafikens tillgänglighet.

Bakgrund:

Trafikutredningen och Trafikplanens utgångspunkter, avseende exempelvis normvärden och jämförelseorter så som Eskilstuna, Västerås och Malmö, är inte relevanta för en liten ort som Kvicksund. Man är i högre grad beroende av bilar för att bevista sport- och kulturevenemang, skolor och skolverksamhet (gymnasium och universitet), arbetsplatser etc. varför vi anser att jämförelserna haltar betänkligt.

Ingen direkt utökning av kollektivtrafikens kapacitet planeras trots en förväntad ökning av resandeunderlag. Detta kan leda till överbelastning av befintliga buss- och tåglinjer. En analys av turtäthet och nya linjer bör inkluderas i planen för att minska beroendet av bil även om geografiska placeringen av orten ändå kommer innebära en väldigt stor ökning av bilar i området.

Korsningar hanteras främst med väjningsplikt, och vissa av dessa kan bli flaskhalsar eller säkerhetsrisker vid hög trafikbelastning.

Har man utrett möjligheter till andra lösningar, exempelvis rondeller, för att förbättra säkerheten?

Det framgår inte tydligt om alternativa vägar till huvudlederna har utvärderats för att fördela trafikbelastningen. Man borde analysera möjligheten att avlasta Väsbyvägen och andra huvudleder genom nya anslutningar, exempelvis infart till området över 56:an.

4. Stegvis utveckling

För att undvika överbelastning och eventuell överetablering av ortens infrastruktur och samhällstjänster, föreslår vi en stegvis utveckling av området. En stegvis utbyggnad ger bättre förutsättningar för att följa upp och justera planen baserat på invånarnas behov och lokala förhållanden.

Förslag:

- Genomför exploateringen i mindre etapper.
- Utvärdera effekterna av varje mindre etapp avseende trafik, samhällsservice och lokal miljö innan nästa etapp inleds.

Bakgrund:

Enligt SCB kommer Södermanlands befolkningsmängd 2040 ha ökat med 12 200 personer och vid det tillfället uppgå till 314 100 personer. Befolkningen fördelas på nio kommuner. År 2023 hade Eskilstuna 35,6%¹ av befolkningen i länet. Om fördelningen kvarstår och ökningen är linjär (vändig förenklat) motsvarar det en ökning med 290 person/år fram till och med 2040 – i hela kommunen.

Mot den bakgrunden anser vi det bättre att skynda långsamt. Det kan vara så att man kan få en flyttström till Kvikksund och att folk väljer att lämna andra områden i Eskilstuna för att flytta till Kvikksund, men det lämnar outnyttjade bostäder på andra platser i kommunen.

¹ Källa: Regional Utveckling (utvecklasormland.se), Region Sörmland

5. Närheten till Mälaren

För att behålla och förstärka Kvicksunds karaktär och öka attraktionskraften behöver planförslaget ta större hänsyn till badplatsen vid Pottskär, området från badplatsen fram till Kvicksundsbron samt möjligheten att kunna ha fritidsbåtar. Tidigare ortsanalys framhåller närheten till sjön som en av kvalitéerna med boendet i Kvicksund.

Förslag:

- Planen behöver se till att strandlinjen mellan Pottskär och Kvicksundsbron görs tillgänglig för boende i området och för besökare, både de som bevistar området med båt, bil, cykel eller tåg.
- Planen behöver tillse att boende, befintliga och nyinflyttade, samt båtklubbarna har tillgång till båtplatser och upplagsplatser. Möjligheten med närhet till Mälaren och båtliv är unikt och en stark del av Kvicksunds karaktär som är viktig att bevara och utveckla på ett bra sätt.

Bakgrund:

Det finns väldigt få platser i Kvicksund där man har tillgång till bad och båtliv. I området finns en badplats vid Pottskär samt två båtklubbar där det erbjuds båtplatser och upplagsplatser för fritidsbåtar. Det är otydligt i planen hur dessa kvarvarande möjligheter tas omhand och utvecklas framgent i detaljplanerna för SBYN/2024:117 respektive SBYN/2024:116. Kvicksund förknippas med ett attraktivt friluftsliv med sammanhängande båtliv och det vore förödande för orten om detta inte tillvaratas i detaljplanerna för området sydvästra Kvicksund.

6. Kommunens ansvar gentemot samfälligheten

Planområdet omfattar vägar och grönområden som idag förvaltas av samfällighetsföreningen. Exploateringen kommer att påverka samfällighetens ekonomi och ansvar.

Förslag:

- Klargör vilka vägar och grönområden som ska övergå i kommunalt huvudmannaskap. Vi anser att även in- och utfarter till Väsbyvägen bör omfattas av övertagandet av huvudmannaskapet.
- Säkerställ att samfälligheten inte belastas med oproportionerliga kostnader för drift och underhåll i samband med byggnationen samt att samfälligheten som blir kvar inte drabbas ekonomiskt då stora delar av debiteringsunderlaget försvinner.
- Upprätta en dialog med samfälligheten för att säkerställa en rättvis ansvarsfördelning och för att försöka etablera en färdplan som omnämns i punkt 3. *Begränsa trafik och säkerställ infrastrukturens kapacitet ovan.*
- Redan när arbetet påbörjas i området, vilket kommer innebära entreprenadmaskiner och tunga transporter, behöver det finnas trafiksäkra lösningar för att skydda skolelever och pendlare som ska ta sig till och från Tegelvikens skola respektive tågstationen. För fotgängare och cyklister kan det exempelvis innebära en separat temporär gång- och cykelväg alternativt att Väsbyvägen förändras enligt planen och rustas att redan från start för att klara belastningen, både avseende byggtrafik och den ordinarie trafiken samt fotgängare och cyklister.

Bakgrund:

Vi anser att kommunens och exploatörens stora engagemang i området bör leda till att man åtminstone i huvudmannaskapets överförande inkluderar vägarna som ansluter till Väsbyvägen. Det ger också kommunen större rådighet i området man exploaterar.

Planen för samtliga etapper behöver diskuteras. Hur ser slutmålet ut och hur tar vi oss dit – vilka milstolpar ser vi i utvecklingen av området och eventuellt avvecklingen av samfälligheten?

Planeringen för starten behöver tydliggöras avseende ansvaret för utbyggnaden av Väsbyvägen. Ska det ansvaret delas mellan exploatörerna av detaljplanen för Munkhammar 5:1 och Tumbo-Väsby 3:82 m.fl? Eller ska framlagd plans exploatör ta ansvar upprustningen av vägen så den klarar belastningen från byggtrafiken respektive möjliggör trafiksäker lösningen för fotgängare och cyklister? Detta förefaller otydligt i planen.

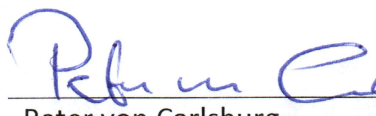
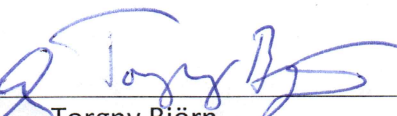
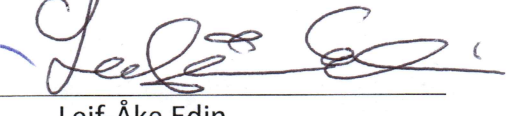
7. Sammanfattning

Vi anser att den föreslagna detaljplanen behöver justeras för att bättre harmoniera med Kvicksunds nuvarande småskaliga och lite mer lantliga karaktär. Genom att minska exploateringens omfattning, skydda grönområden, begränsa trafikökningen och planera en stegvis utveckling kan området utvecklas på ett sätt som både tillgodoser kommunens mål och respekterar ortens unika kvaliteter.

Vi ser fram emot att delta i fortsatt dialog och samarbete kring utvecklingen av Kvicksund. Både avseende denna detaljplan och den kommande detaljplanen för Munkhammar 5:1 (diarienummer: SBYN/2024:116).

Med vänlig hälsning,
Kvicksunds Västra Samfällighetsförening

Kvicksund, 2024-12-27

		
Peter von Carlsburg Ordförande	Torgny Björn Sekreterare	Leif-Åke Edin Kassör